

Pluralisme

Poc abans del gran s'anedrís del PSOE, celebrat el passat dia 3 a Madrid, el secretari general dels socialistes del País Valencià es va despenjar amb unes declaracions la mar de democràtiques i conciliadores. "La pluralitat del partit és necessària i imprescindible", va dir Joan Lerma, el qual també va afegir: "Al llarg dels anys hi ha hagut massa discussions". ¡Quina barra que té aquest cavaller!, però anem per parts.

Al voltant de la pluralitat en el PSOE, com és ben sabut, s'han exercitat dues opcions desiguals: la dels que manen, amb els seus feligresos, i la dels altres, els perdedors. Se sintonitza sense reserves amb la majoria o ets despatxat al ghetto dels infecciosos. No dic que siga una peculiaritat del partit de Felipe González, però tampoc en això ha estat una excepció. La seua democràcia interna, tan sobirana en els discursos, no ha pogut exiliar aquesta vella xacra partidista.

Si tal observació és vàlida en termes generals, ací, al feu lermista, s'ha conreat fins al límit de la neurosi. Fins al punt que l'oficialisme majoritari ha disparat contra tot allò que es movia. Clar que no sempre ha estat tan precipitat. També ha dissenyat operacions de rellotgeria amb explosió retardada per neutralitzar líders polítics amb carisma i capacitat per a erigir-se en alternativa a Joan Lerma, reconvertit avui al pluralisme.

O siga, que s'invoca la pluralitat quan el partit és un cementiri de morts vivents, alguns dels quals són els irrecognoscibles xics que en les dècades dels seixanta i setanta s'esgargamellaven cridant "socialisme és llibertat". Patètic. Si quedaven uns quants poc inclinats a l'obsessió incondicional, van ser llançats a les tenebres aprofitant les darreres eleccions municipals, en les quals la comissió de llistes es va passar per l'entrecuix la voluntat de no poques agrupacions locals: a aquest el pose, a aquest el lleve i consegüentment, un centenar llarg de companys màrtirs van preferir la baixa amb honra que la militància sense expectativa de destí, ni més dret que el d'aguantar i callar.

I després hi ha l'altra broma, que hi ha hagut massa discussions. ¿On es van produir? ¿En quina sobretaula d'algun esmorzar entre amics? Amb Lerma en el poder sempre ha prevalgut la màxima grossera que alligona a tenir la boca tancada perquè no entren mosques. El silenci és ben recompensat.

J.J. Pérez Benlloch

Primer l'estabilitat, després la llibertat

Ho va dir ben clar el president Felipe González davant del Congrés de diputats, que es va reunir en sessió extraordinària el dia 1 de juliol per escoltar les seves explicacions sobre el Consell Europeu de Luxemburg del cap de setmana anterior: l'acció dels nacionalismes europeus, sobretot i concretament dels del Centre d'Europa i especialment dels de Iugoslàvia, amenacen l'esquema de seguretat europeu dibuixat per l'Acta d'Hèlsinki de 1975 i per la Carta de París de 1990, i, per tant, fan perillar l'estabilitat continental.

Dit d'una altra manera, països com el nostre, que no estan directament implicats en la crisi iugoslava o en la bàltica, poden sortir-ne escaldats de retruc. ¿Quina és la solució suggerida pel president? No cal dir que l'espanyola és que les tensions nacionalistes s'han de resoldre en el marc de l'estat corresponent, en aquests casos de Iugoslàvia o de l'URSS. Mentre es respectin les fronteres i una certa estructura estatal, que facin el que vulguin, però que no trenquin el principi d'integritat territorial.

Els portaveus nacionalistes, i molt especialment Miquel Roca (CiU), van rebatre aquest punt de vista tan esquemàtic. No hi ha cap raó a priori que permeti avantposar el principi d'integritat territorial al de llibertat o d'autodeterminació. Si els lituans o els eslovens no creuen ja en l'estat soviètic o en el iugoslau, se'ls ha de donar fórmules perquè puguin

conviure pacíficament amb els seus veïns, si cal constituint-se en un estat a part. Això també estableix Europa, més que no una Iugoslàvia unida però farragada de tensions internes. En definitiva, Felipe González recollia i abonava la tesi "estatalista", que és cert que és la que

defensen les institucions comunitàries i pan-europees, amb la relativa excepció del Consell d'Europa. Europa la formen els estats actuals i són ells els protagonistes i els conductors dels canvis en curs i, de la

mateixa manera que durant molts anys es va necessitar el principi de les àrees d'influència, ara s'ha imposat el de la integritat territorial. Tots els partits espanyols, admeten que la revisió de les fronteres pot conduir a crisis molt greus, com ho demostra la guerra civil iugoslava, però la no revisió d'alguns estats que històricament han fracassat en la construcció d'un marc que doni satisfacció a les minories ètniques i nacionals, també pot provocar igualment una desestabilització general. Aquest és el dilema, van venir a dir els portaveus nacionalistes al Congrés. Roca va tenir l'encert de recordar la vergonya que van sentir els demòcrates europeus quan els tancs soviètics van ofegar la primavera hongaresa o la txeca en nom de la política de blocs, i ara no la volen tornar a sentir amb els tancs i els avions iugoslavs bombardejant Eslovènia i Croàcia en nom de la integritat territorial.

Josep M. Sanmartí

